

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI
TỈNH QUẢNG BÌNH**
Số: 03/2023/QĐST-VDS

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Đồng Hới, ngày 09 tháng 5 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Hoàng Thị Thanh Nhàn

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Tuyết Nga – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới tham gia phiên họp: Bà Võ Thị Hoàng Mai – Kiểm sát viên.

Ngày 09 tháng 5 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 24/2023/TLST-VDS ngày 07 tháng 4 năm 2023, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 24/2023/QĐST-VDS ngày 07 tháng 4 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu:*** Ông Đặng Văn Th, sinh năm 1966. Địa chỉ: thôn, xã, thành phố, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

- ***Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:***

1. Bà Đặng Thị Đ, sinh năm 1962 (1964). Địa chỉ: thôn T, xã N, Tp Đ, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

2. Bà Đặng Thị T, sinh năm 1958. Địa chỉ: thôn T, xã N, Tp Đ, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

3. Bà Đặng Thị H, sinh năm 1960; Địa chỉ: thôn T, xã N, TP. Đ, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Trong đơn yêu cầu đề ngày 31/3/2023, được bổ sung tại bản tự khai và tại phiên họp, người yêu cầu là ông Đặng Văn T trình bày: Bố mẹ của ông T kết hôn hợp pháp và làm ăn sinh sống tại xã N, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình cho đến

chết. Bố mẹ của ông lần lượt sinh được năm người con: (1) Đặng Thị T sinh 07/08/1958. Nơi ở hiện nay: Thôn T, xã N, TP Đ, tỉnh Quảng Bình. (2) Đặng Thị H sinh 15/09/1960 Nơi ở hiện nay: Thôn T, xã N, TP Đ, tỉnh Quảng Bình. (3) Đặng Thị Đ sinh 01/02/1962. Nơi ở hiện nay: Thôn T, xã N, TP Đ, tỉnh Quảng Bình. (4) Đặng Văn Th, sinh 15/05/1966. Nơi ở hiện nay: Thôn T, xã N, TP Đ, tỉnh Quảng Bình. (5) Đặng Văn M sinh 01/09/1969 (Đã chết). Nhưng chị gái Đặng Thị Đ bị tàn tật câm, điếc bẩm sinh từ nhỏ. Mọi hành vi không kiểm soát được bản thân và giao tiếp với mọi người xung quanh, nên sống phụ thuộc vào bố mẹ và gia đình ông Th. Ngày 05/05/2008 bố của ông Th chết do tuổi già sức khỏe yếu. Rồi đến ngày 02/12/2017 mẹ ông Th cũng đã chết do tuổi cao sức yếu. Từ đó đến hoàn toàn sống phụ thuộc vào gia đình ông Th. Nay để thuận lợi cho việc làm các thủ tục phân chia thừa kế tài sản do bố mẹ để lại cho các anh chị em nên ông Th yêu cầu Tòa án nhân dân Thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình tuyên bố chị gái Đặng Thị Đ là người mất năng lực hành vi dân sự.

* Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Các ông, bà Đặng Thị T, Đặng Thị Hoá, Đặng Đ, Đặng Văn Th đều trình bày có nội dung giống như ý kiến trình bày của ông Đặng Văn Th và đồng ý đề nghị tuyên bố bà Đuế mất năng lực hành vi dân sự.

Tại Kết luận Giám định Pháp y tâm thần số 496/KLGD ngày 24 tháng 4 năm 2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận bà Đặng Thị Đuế mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Ý kiến của Viện kiểm sát viên tại phiên họp: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định của Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã làm bản tự khai cũng như việc tham gia phiên họp đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật. Về nội dung vụ án: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của ông Đặng Văn Th, các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự, lời khai đương sự và căn cứ theo Kết luận Giám định Pháp y tâm thần số 496/KLGD ngày 24 tháng 4 năm 2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận tại thời điểm hiện tại bà Đặng Thị Đ: Về mặt y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72)/câm điếc bẩm sinh (H91.3); Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Do đó, cần chấp nhận yêu cầu của ông Đặng Văn Th. Đề nghị Tòa án tuyên bố bà Đặng Thị Đ mất năng lực hành vi dân sự theo quy định

của Điều 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự. Lệ phí giải quyết việc dân sự ông Đặng Văn Th phải chịu theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới nhận định:

[1] Về áp dụng pháp luật tố tụng: ông Đặng Văn Th có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đặng Thị Đ, sinh năm: 1962. Đăng ký nhân khẩu thường trú: thôn T, xã N, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, quan hệ pháp luật của việc dân sự được xác định là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” và Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình có thẩm quyền thụ lý, giải quyết theo quy định tại khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự. Sau khi ra thông báo thụ lý vụ việc đã gửi cho các bên đương sự kèm theo giấy triệu tập đến Tòa án để làm bản tự khai. Ngày 26/4/2023, Tòa án ra Quyết định mở phiên họp và ấn định thời gian mở phiên họp đảm bảo thời hạn tại Điều 366 BLTTDS. Đồng thời đã chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu theo đúng thời gian.

[2] Về nội dung:

[2.1]. Bà Đặng Thị Đ, sinh năm 1962 có tiền sử sinh thường, đủ tháng, phát triển thể chất và tâm thần không bình thường; bị cấm đoán bẩm sinh. Lớn lên, bà Đ không đi học, biết tiền bạc nhưng không biết mệnh giá; không thể tự lao động nuôi sống bản thân; sống phụ thuộc vào gia đình. Ở nhà bà Đ có thể làm được một số công việc đơn giản nhưng phải hướng dẫn, tự vệ sinh các nhân được nhưng phải có người giám sát; thỉnh thoảng nóng nảy, phản ứng với người thân trong gia đình khi không vừa ý. Hiện nay, bà Đ đang hưởng tiền trợ cấp bảo trợ xã hội hàng tháng (có sổ). Tiền sử gia đình có em ruột bị rối loạn tâm thần.

[2.2]. Qua giải quyết vụ án, Tòa án đã có lời khai của ông Th và các anh chị em của bà Đ; xem xét Kết luận Giám định Pháp y tâm thần số: 496/KLGD ngày 24 tháng 4 năm 2023 đã kết luận bà Đặng Thị Đ: Về mặt y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72)/cấm đoán bẩm sinh (H91.3); Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Đại diện Viện kiểm sát đề nghị tuyên bố bà Đ mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, ông Th yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đ mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với các quy định của pháp luật cần được chấp nhận.

[2.3]. Trong quá trình giải quyết việc dân sự bà Đ không nhận thức được hành vi của mình nên không có ý kiến gì.

[3] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: ông Đặng Văn Th thuộc trường hợp phải nộp tiền lệ phí việc dân sự theo quy định tại Nghị Quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[4]. Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định theo quy định tại Điều 372 của Bộ luật tố tụng dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39, Điều 149, 361, 367, 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 53 Bộ luật dân sự; Nghị quyết số: 326/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Đặng Văn Th về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố: bà Đặng Thị Đ, sinh năm 1962. Địa chỉ: thôn T, xã N, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình là người mất năng lực hành vi dân sự.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự bà Đặng Thị Đ phải theo quy định của pháp luật (Điều 22, 53 BLDS).

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu ông Đặng Văn Th phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp tại biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số: AA/2021/0001480 ngày 07/4/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt có quyền làm đơn kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Bình;
- VKSND TP. Đồng Hới;
- Chi cục THADS TP. Đồng Hới;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Hoàng Thị Thanh Nhân